

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

1. Tên học phần: THỔ NHƯỠNG QUYỂN (Geosphere)

- Mã số học phần: SG321
- Số tín chỉ học phần: 02 tín chỉ
- Số tiết học phần: 30 tiết lý thuyết, 0 tiết thực hành, 0 tiết thực tế, và 60 tiết tự học.

2. Đơn vị phụ trách học phần:

- Bộ môn: Sư phạm Địa lí
- Khoa: Sư phạm

3. Điều kiện:

- Điều kiện tiên quyết: Không
- Điều kiện song hành: Không

4. Mục tiêu của học phần:

Mục tiêu	Nội dung mục tiêu	CDR CTĐT
4.1	Kiến thức thổ nhưỡng quyển phù hợp để giải thích hoặc chứng minh trong thực tế, kiến thức được giảng dạy ở bậc phổ thông và các bậc học cao hơn.	2.1.2b,
4.2	Kỹ năng xử lý thông tin địa lý như: bản đồ, sơ đồ, biểu đồ về thổ nhưỡng phục vụ cho công tác học tập, nghiên cứu và giảng dạy Địa lý phổ thông và các bậc học cao hơn.	2.2.1.a,
4.3	Kỹ năng làm việc nhóm, phản biện và giải quyết vấn đề.	2.2.2b
4.4	- Tuân thủ nghiêm túc các quy định về chuyên cần, tích cực tham gia đóng góp cho bài học. - Thái độ cầu thị, hợp tác giúp đỡ bạn bè.	2.3a, 2.3b

5. Chuẩn đầu ra của học phần:

CDR HP	Nội dung chuẩn đầu ra	Mục tiêu	CDR CTĐT
Kiến thức			
CO1	Vận dụng được cơ sở lý luận về thổ nhưỡng quyển: khái niệm, quá trình hình thành, thành phần vật chất, một số đặc tính chủ yếu, các quy luật phân bố của thổ nhưỡng để	4.1	2.1.2.b,

CDR HP	Nội dung chuẩn đầu ra	Mục tiêu	CDR CTĐT
	phục vụ cho công tác học tập, nghiên cứu và giảng dạy Địa lý phổ thông.		
Kỹ năng			
CO2	Chọn lọc, xử lý các thông tin thổ nhưỡng quyền, khai thác được các loại bản đồ, sơ đồ thổ nhưỡng phục vụ cho công tác học tập, nghiên cứu và giảng dạy Địa lý phổ thông.	4.2	2.2.1.a
CO3	Tham gia tạo lập nhóm, xác định được rõ ràng nhiệm vụ và đánh giá được mức độ hoàn thành công việc của bản thân và của từng thành viên trong nhóm.	4.3	2.2.2b
Thái độ/Mức độ tự chủ và trách nhiệm			
CO4	Tuân thủ nghiêm túc các quy định về chuyên cần, tích cực tham gia đóng góp cho bài học, cho nhóm trong quá trình học tập.	4.4	2.3a
CO5	Cầu thị, hợp tác và giúp đỡ bạn bè trong quá trình học tập.	4.4	2.3b

6. Mô tả tóm tắt nội dung học phần:

Thổ nhưỡng là một thành phần vật chất quan trọng của lớp vỏ địa lí; đồng thời thổ nhưỡng còn là “tấm gương” biểu hiện rõ nhất những tác động của tự nhiên, đồng thời còn là một tài nguyên thiên nhiên có ý nghĩa lớn lao đối với hoạt động sản xuất nông nghiệp của con người cũng như mọi hoạt động khác của xã hội, vì “đất là giá đỡ toàn bộ đời sống của loài người”. Học phần này trang bị cho sinh viên SP Địa lí học các khái niệm, thành phần vật chất, đặc tính thổ nhưỡng, quy luật phân bố và một số vấn đề về sử dụng và bảo vệ đất. Hơn nữa, qua học phần này sinh viên sẽ phát huy tư duy tổng hợp kiến thức địa lí tự nhiên, sử dụng kiến thức địa lí tự nhiên tốt hơn trong quá trình học tập hiện tại và giảng dạy sau này.

7. Cấu trúc nội dung học phần:

7.1. Lý thuyết

	Nội dung	Số tiết	CDR HP
Chương 1.	Khái niệm thổ nhưỡng và quá trình hình thành thổ nhưỡng	6	CO1
1.1.	Khái niệm thổ nhưỡng và lớp vỏ thổ nhưỡng	1	
1.2.	Quá trình phong hóa	1	
1.3.	Sự hình thành thổ nhưỡng	1	
1.4.	Các nhân tố hình thành đất	2	
1.5.	Các quá trình hình thành đất	1	

	Nội dung	Số tiết	CDR HP
Chương 2	Thành phần vật chất và một số đặc tính chủ yếu của thổ nhưỡng	11	
2.1.	Hình thái phẫu diện đất	1	CO1
2.2.	Thành phần khoáng vật trong đất	1	
2.3.	Thành phần cơ giới đất	1	
2.4.	Thành phần hữu cơ trong đất	1	
2.5.	Nước trong đất	1	
2.6.	Keo đất và khả năng hấp phụ	1	
2.7.	Dung dịch đất	1	
2.8.	Cấu tạo đất (kết cấu đất)	1	
2.9.	Một số tính chất vật lý cơ bản và cơ lý của đất	1	
2.10.	Nhiệt độ đất	1	
2.11.	Khả năng cung cấp các nguyên tố hóa học	1	
Chương 3	Quy luật phân bố thổ nhưỡng và vấn đề về sử dụng, bảo vệ đất	8	
3.1.	Phân loại thổ nhưỡng	1	CO1, CO2, CO3, CO4, CO5
3.2.	Các quy luật phân bố thổ nhưỡng thế giới	3	
3.3.	Sự phân bố các kiểu thổ nhưỡng trên thế giới	2	
3.4.	Tình hình sử dụng đất	1	
3.5.	Bảo vệ đất	1	

7.2. Bài tập

	Nội dung	Số tiết	CDR HP
Bài 1.	Dựa vào bản đồ phân bố các loại đất chính trên thế giới, hãy cho biết:	2	CO1, CO2, CO3, CO4, CO5
1.1.	Kinh tuyến 80 ⁰ Đ đi qua những loại đất nào?	1	
1.2.	Sự phân bố của các loại đất đó tuân theo quy luật phân bố đất nào?		
1.3.	Cho biết điều kiện hình thành, đặc điểm chủ yếu của từng loại đất đó?	1	
Bài 2.	Dựa vào bản đồ phân bố các loại đất trên thế giới, hãy:	1	CO1, CO2, CO3, CO4, CO5
2.1.	Mô tả tình hình lớp phủ thổ nhưỡng của Châu Á (về sự phân bố và điều kiện thành tạo từng loại đất)	1	
2.2.	Đối với mỗi loại đất, hãy nhận xét ngắn gọn về: Quá trình hình thành, đặc điểm, quy luật phân bố		
Bài 3.	Hãy nêu tên các loại đất ở địa phương (xã, huyện hoặc tỉnh nơi người học sống). Xác định quá trình hình thành và đặc	1	CO1, CO2, CO4, CO5

	Nội dung	Số tiết	CDR HP
	điểm chính của các nhân tố hình thành đất đỏ.		
Bài 4.	Thu thập tài liệu để viết báo cáo về ảnh hưởng của đất đến sản xuất nông nghiệp, kinh nghiệm sản xuất và cải tạo đất ở địa phương	1	CO1, CO2, CO4, CO5

8. Phương pháp giảng dạy:

- Phương pháp thuyết trình
- PP đàm thoại gợi mở
- PP làm việc nhóm
- PP Nêu và giải quyết vấn đề
- PP tình huống
- PP sử dụng phương tiện trực quan

9. Nhiệm vụ của sinh viên:

Sinh viên phải thực hiện các nhiệm vụ như sau:

- Tham dự tối thiểu 80% số tiết học lý thuyết.
- Tham gia 100% giờ bài tập và có báo cáo kết quả.
- Thực hiện đầy đủ các bài tập cá nhân/nhóm và được đánh giá kết quả thực hiện.
- Tham dự thi giữa học phần.
- Tham dự thi kết thúc học phần.
- Chủ động tổ chức thực hiện giờ tự học.

10. Đánh giá kết quả học tập của sinh viên:

10.1. Cách đánh giá

Sinh viên được đánh giá tích lũy học phần như sau:

TT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	CDR HP
1	Điểm chuyên cần	Số tiết tham dự từ 80%/tổng số tiết trở lên.	10%	CO5
2	Điểm bài tập và thực hành	Hoàn thành bài kiểm tra giữa kì.	30%	CO1, CO2, CO3, CO4, CO5
3	Điểm thi kết thúc học phần	Thi kết hợp trắc nghiệm	60%	CO1, CO2, CO3

10.2. Cách tính điểm

- Điểm đánh giá thành phần và điểm thi kết thúc học phần được chấm theo thang điểm 10 (từ 0 đến 10), làm tròn đến một chữ số thập phân.
- Điểm học phần là tổng điểm của tất cả các điểm đánh giá thành phần của học phần nhân với trọng số tương ứng. Điểm học phần theo thang điểm 10 làm tròn đến một chữ số thập phân, sau đó được quy đổi sang điểm chữ và điểm số theo thang điểm 4 theo quy định về công tác học vụ của Trường.

11. Tài liệu giảng dạy:

Thông tin về tài liệu	Số đăng ký cá biệt
[1] Địa lí tự nhiên đại cương 3 / Nguyễn Kim Chương (Chủ biên), NXB đại học sư phạm, Hà Nội, 2006.	MOL.045230
[2] Giáo trình thổ nhưỡng học / Trần Văn Chính, NXB Nông nghiệp, Hà Nội, 2006.	MOL.042018
[3] The nature and properties of soils / Weil, Ray R., Pearson, Harlow, England, 2017.	MOL.088200

12. Hướng dẫn sinh viên tự học:

Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành (tiết)	Nhiệm vụ của sinh viên
Chương 1	4	0	- Nghiên cứu tài liệu [1], [2], [3]; - Tra cứu nội dung về: + Khái niệm thổ nhưỡng và lớp vỏ thổ nhưỡng + Quá trình phong hóa - Làm bài tập số 2 trang 69, tài liệu [1]
	10	0	- Nghiên cứu tài liệu [1], [2], [3]; - Tra cứu nội dung về: + Sự hình thành đất + Các nhân tố hình thành đất + Các quá trình hình thành đất - Làm bài tập số 1 trang 68 và số 3,4,5 trang 69, tài liệu [1].
Chương 2	6	0	- Nghiên cứu tài liệu [1], [2], [3]; - Tra cứu nội dung về: + Hình thái phẫu diện đất + Thành phần khoáng vật trong đất + Thành phần cơ giới đất - Làm bài tập số 6 trang 69 tài liệu [1].
Ôn tập & kiểm tra giữa học phần	2	0	Ôn lại nội dung chính và làm tất cả bài tập của chương 1 và bài tập số 2,4,5,6 trang 69 trong tài liệu [1]
Chương 2	6	0	- Nghiên cứu tài liệu [1], [2], [3]; - Tra cứu nội dung về: + Thành phần hữu cơ trong đất + Nước trong đất + Keo đất và khả năng hấp phụ + Dung dịch đất - Làm bài tập số 7, 8 của Chương 2, tài liệu [1].
	8	0	- Nghiên cứu tài liệu [1], [2], [3];

Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành (tiết)	Nhiệm vụ của sinh viên
			- Tra cứu nội dung về: + Cấu tạo đất (kết cấu đất) + Một số tính chất vật lý cơ bản và cơ lý của đất + Nhiệt độ đất + Khả năng cung cấp các nguyên tố hóa học
Chương 3	8	0	-Nghiên cứu tài liệu [1], [2], [3]; - Tra cứu nội dung về: + Phân loại thổ nhưỡng + Các quy luật phân bố thổ nhưỡng thế giới
	8	0	-Nghiên cứu tài liệu [1], [2], [3]; - Tra cứu nội dung về: + Sự phân bố các kiểu thổ nhưỡng trên thế giới + Tình hình sử dụng đất + Bảo vệ đất - Làm bài tập số 9, 10 của Chương 2, tài liệu [1].
Bài tập Thực Hành - Bài 1 - Bài 2 - Bài 3 - Bài 4	6	0	+Xem lại nội dung chính Chương 1,2,3. -Tìm hiểu tài liệu [1], [2], [3] để giải quyết các bài tập - Làm việc nhóm: báo cáo kết quả bài tập 1, 2, 3, 4.
Ôn tập thi kết thúc HP	2	0	- Ôn lại nội dung chính trong học phần trong tài liệu [1], [2], [3].
	60	0	

Cần Thơ, ngày 06 tháng 9 năm 2024

TL. HIỆU TRƯỞNG
TRƯỞNG KHOA

Huỳnh Anh Huy

TRƯỞNG BỘ MÔN

Lê Văn Nhung